

Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (septintoji kolegija) SPRENDIMAS

2017 m. liepos 6 d.*

„Apeliacinis skundas — Konkurencija — Karteliai — Skirstomųjų įrenginių, turinčių dujų izoliaciją, projektų rinka — Europos Komisijos priimtas sprendimas Europos Sąjungos Bendrajam Teismui iš dalies panaikinus pirmąjį sprendimą — Baudų pakeitimas — Teisė į gynybą — Naujo pranešimo apie kaltinimus nepateikimas — Vienodas požiūris — Bendroji įmonė — Pradinio baudos dydžio apskaičiavimas — Indėlis darant pažeidimą — Res judicata galia“

Byloje C-180/16 P

dėl 2016 m. kovo 29 d. pagal Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 56 straipsnį pateikto apeliacinio skundo

Toshiba Corp., įsteigta Tokijuje (Japonija), atstovaujama solisitorės J. F. MacLennan, *dikigoros* S. Sakellariou, *Rechtsanwalt* A. Schulz ir advokato J. Jourdan,

apeliantė,

dalyvaujant kitai proceso šaliai

Europos Komisijai, atstovaujamai N. Khan,

atsakovei pirmojoje instancijoje,

TEISINGUMO TEISMAS (septintoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkė A. Prechal (pranešėja), teisėjai A. Rosas ir C. Toader,

generalinis advokatas E. Tanchev,

kancleris A. Calot Escobar,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį,

susipažinęs su 2017 m. balandžio 26 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,

priima šį

* * Proceso kalba: anglų.

Sprendimą

1. Apeliaciniu skundu *Toshiba Corp.* prašo panaikinti 2016 m. sausio 19 d. Europos Sąjungos Bendrojo Teismo sprendimą *Toshiba / Komisija* (T-404/12, EU:T:2016:18, toliau – skundžiamas sprendimas), kuriuo Bendrasis Teismas atmetė jos ieškinį dėl 2012 m. birželio 27 d. Komisijos sprendimo C(2012) 4381 *final*, kuriuo iš dalies keičiamas 2007 m. sausio 24 d. Sprendimas C(2006) 6762 *final* dėl procedūros pagal [EB 81 straipsnį (dabar – SESV 101 straipsnis)] ir EEE susitarimo 53 straipsnį, kiek jis skirtas *Mitsubishi Electric Corporation* ir *Toshiba Corporation* (byla COMP/39.966 – Skirstomieji įrenginiai su dujų izoliacija – Baudos) (toliau – ginčijamas sprendimas).

Ginčo aplinkybės ir ginčijamas sprendimas

2. Skundžiamo sprendimo 1–20 punkte ginčo aplinkybės išdėstytos taip:
 - „1. [*Toshiba*] – tai Japonijos įmonė, veikianti įvairiuose sektoriuose, be kita ko, ir skirstomųjų įrenginių su dujų izoliacija (toliau – SĮDI) sektoriuje. Nuo 2002 m. spalio mėn. iki 2005 m. balandžio mėn. jos SĮDI veikla buvo vykdoma per bendrąją įmonę *TM T & D Corp.*, kuri lygiomis dalimis priklausė [*Toshiba*] ir *Mitsubishi Electric Corp.* (toliau – [*Mitsubishi*]) ir kuri 2005 m. buvo likviduota.
 2. 2007 m. sausio 24 d. Europos Bendrijų Komisija priėmė Sprendimą C(2006) 6762 *final* dėl procedūros pagal [EB] 81 straipsnį ir EEE susitarimo 53 straipsnį (byla COMP/F/38.899 – Skirstomieji įrenginiai su dujų izoliacija) (toliau – 2007 m. sprendimas).
 3. 2007 m. sprendime Komisija konstatavo, kad nuo 1988 m. balandžio 15 d. iki 2004 m. gegužės 11 d. Europos ekonominės erdvės (EEE) SĮDI rinkoje buvo daromas vienas ir tęstinis EB 81 straipsnio ir Europos ekonominės erdvės (EEE) susitarimo 53 straipsnio pažeidimas, ir to sprendimo adresatams, Japonijos ir Europos SĮDI gamintojams, skyrė baudas <...>
 4. 2007 m. sprendime nurodytą pažeidimą sudaro trys esminiai elementai:
 - 1988 m. balandžio 15 d. Vienoje pasirašytas susitarimas (toliau – GQ susitarimas), kurio tikslas – SĮDI projektų skyrimas pasauliniu mastu pagal sutartas taisykles siekiant išlaikyti kvotas, kurios iš esmės atitinka „istoriškai nusistovėjusias rinkos dalis“; susitarimas, kuris buvo taikomas visame pasaulyje, išskyrus Jungtines Amerikos Valstijas, Kanadą, Japoniją ir 17 Vakarų Europos šalių, buvo grindžiamas „bendros Japonijos kvotos“ skyrimu Japonijos gamintojams ir „bendros Europos kvotos“ skyrimu Europos gamintojams,
 - lygiagretus susitarimas (toliau – bendrasis susitarimas), pagal kurį, pirma, SĮDI projektai Japonijoje ir kartelio narių Europoje šalyse buvo iš anksto paskirti atitinkamai kartelio nariams Japonijoje ir Europoje ir, antra, SĮDI projektai kitose Europos šalyse taip pat iš anksto buvo paskirti Europos šalių grupei, o Japonijos gamintojai įsipareigojo neteikti pasiūlymų dėl SĮDI projektų Europoje; vis dėlto mainais už šį įsipareigojimą apie tokius projektus turėjo būti pranešta Japonijos grupei ir jie turėjo būti įtraukti į GQ susitarime numatytą „bendrą Europos kvotą“,
 - 1988 m. balandžio 15 d. Vienoje pasirašytas susitarimas „E-Group Operation Agreement for GQ-Agreement“ („E grupės susitarimas dėl GQ susitarimo įgyvendinimo“, toliau – EQ susitarimas); šį susitarimą pasirašė Europos šalių grupės nariai ir jo tikslas – pasidalyti SĮDI projektus, skiriamus minėtai grupei pagal GQ susitarimą.
 5. 2007 m. sprendimo 1 straipsnyje Komisija konstatavo, kad [*Toshiba*] darė pažeidimą nuo 1988 m. balandžio 15 d. iki 2004 m. gegužės 11 d.

6. Už 2007 m. sprendimo 1 straipsnyje nurodytą pažeidimą 2007 m. sprendimo 2 straipsnyje [*Toshiba*] buvo skirta 90 900 000 EUR bauda, iš kurių 4 650 000 EUR bauda už TM T&D padarytą pažeidimą turėjo būti sumokėta solidariai su [*Mitsubishi*].
7. 2007 m. balandžio 18 d. [*Toshiba*] pareiškė ieškinį dėl 2007 m. sprendimo.
8. 2011 m. liepos 12 d. Sprendimu *Toshiba / Komisija* (T-113/07, Rink., EU:T:2011:343) Bendrasis Teismas, pirma, atmetė [*Toshiba*] ieškinį, kiek juo buvo siekiama, kad būtų panaikintas 2007 m. sprendimo 1 straipsnis. Antra, jis panaikino 2007 m. sprendimo 2 straipsnio h ir i punktus, nes Komisija pažeidė vienodo požiūrio principą, kai apskaičiuodama baudos [*Toshiba*] dydį pasirinko kitus referencinius metus nei dėl pažeidimo dalyvių iš Europos šalių.
9. 2011 m. rugsėjo 23 d. [*Toshiba*] Teisingumo Teismui pateikė apeliacinį skundą dėl [2011 m. liepos 12 d. Sprendimo *Toshiba / Komisija* (T-113/07, EU:T:2011:343)].
10. 2012 m. vasario 15 d. Komisija išsiuntė [*Toshiba*] raštą, kuriame išdėstytos faktinės aplinkybės; šiame rašte buvo nurodyta, kad Komisija ketina priimti naują sprendimą, kuriuo ieškovei bus skirta bauda (toliau – raštas, kuriame išdėstytos faktinės aplinkybės). Komisija išdėstė faktines aplinkybes, kurios, kaip ji manė, yra reikšmingos šiai baudai apskaičiuoti atsižvelgiant į [2011 m. liepos 12 d. Sprendimą *Toshiba / Komisija* (T-113/07, EU:T:2011:343)].
11. 2012 m. kovo 7 ir 23 d. [*Toshiba*] pateikė pastabas dėl rašto, kuriame išdėstytos faktinės aplinkybės.
12. 2012 m. birželio 12 d. vyko [*Toshiba*] atstovų ir už bylą atsakingos Komisijos grupės susitikimas.
13. [Ginčijamu sprendimu] 2007 m. sprendimo 2 straipsnis buvo iš dalies pakeistas įtraukiant naujus h ir i punktus. Naujame h punkte [*Toshiba*] skirta 4 650 000 EUR bauda, mokėtina solidariai su [*Mitsubishi*]. Naujame i punkte [*Toshiba*] skirta 56 793 000 EUR bauda, už kurios sumokėjimą ji yra atsakinga viena.
14. Siekdama ištaisyti nevienodą požiūrį, kurį Bendrasis Teismas kritikavo [2011 m. liepos 12 d. Sprendime *Toshiba / Komisija* (T-113/07, EU:T:2011:343)], ginčijamame sprendime Komisija rėmėsi bendra 2003 m. SĮDI apyvarta. Kadangi tais metais [*Toshiba*] ir [*Mitsubishi*] veiklą, susijusią su SĮDI, vykdė TM T&D, Komisija atsižvelgė į jos 2003 m. apyvartą (ginčijamo sprendimo 59 ir 60 konstatuojamosios dalys).
15. Taigi, pirma, taikydama skirtingą požiūrį, kad būtų atspindėtas atitinkamas įvairių kartelio narių dalyvavimo laipsnis, Komisija apskaičiavo 2003 m. TM T&D užimtą su SĮDI susijusios rinkos dalį (15–20 %) ir pagal 2007 m. sprendimo 482–488 konstatuojamosiose dalyse nustatytą klasifikaciją ją priskyrė prie antros kategorijos. Todėl TM T&D buvo skirtas hipotetinis 31 000 000 EUR pradinis dydis (ginčijamo sprendimo 61 punktas).
16. Antra, siekiant atspindėti nevienodas [*Toshiba*] ir [*Mitsubishi*] galimybes dalyvauti darant pažeidimą laikotarpiu prieš įsteigiant TM T&D, pastarajai įmonei nustatytas pradinis dydis buvo paskirstytas jos akcininkams proporcingai jų SĮDI pardavimui 2001 m. Todėl [*Toshiba*] buvo skirta 10 863 199 EUR, o [*Mitsubishi*] – 20 136 801 EUR pradinio dydžio bauda (ginčijamo sprendimo 62 ir 63 konstatuojamosios dalys).
17. Trečia, siekdama užtikrinti atgrasomąją baudos poveikį Komisija, remdamasi 2005 m. [*Toshiba*] apyvarta, jai pritaikė atgrasomąjį koeficientą 2 (ginčijamo sprendimo 69–71 konstatuojamosios dalys).

18. Ketvirta, siekiant atspindėti pažeidimo trukmę laikotarpiu prieš įsteigiant TM T&D, [*Toshiba*] nustatytas pradinis dydis buvo padidintas 140 % (ginčijamo sprendimo 73–76 konstatuojamosios dalys).
 19. Penkta, siekiant atspindėti pažeidimo trukmę TM T&D veiklos laikotarpiu, [*Toshiba*] ir [*Mitsubishi*] solidariai skirta suma, lygi 15 % TM T&D nustatyto hipotetinio pradinio dydžio (ginčijamo sprendimo 77 konstatuojamoji dalis).
 20. Galiausiai, šešta, solidarios baudos dydis buvo padaugintas iš ieškovei pritaikyto atgrasomojo koeficiento, o dėl šio matematinio daugybos veiksmo gautas dydis, viršijantis solidarios baudos dydį, jai buvo skirtas individualiai (ginčijamo sprendimo 78 konstatuojamoji dalis).“
- 3 2013 m. gruodžio 19 d. Sprendimu *Siemens ir kt. / Komisija* (C-239/11 P, C-489/11 P ir C-498/11 P, nepaskelbtas Rink., EU:C:2013:866) Teisingumo Teismas, be kita ko, atmetė *Toshiba* apeliacinį skundą, paduotą dėl 2011 m. liepos 12 d. Bendrojo Teismo sprendimo *Toshiba / Komisija* (T-113/07, EU:T:2011:343).

Procesas Bendrajame Teisme ir skundžiamas sprendimas

- 4 2012 m. rugsėjo 12 d. Bendrojo Teismo kanceliarija gavo *Toshiba* ieškinį, kuriuo ji visų pirma prašė panaikinti ginčijamą sprendimą ir – subsidiariai – sumažinti jai skirtą baudą.
- 5 Grįsdama savo ieškinį *Toshiba* nurodė penkis pagrindus: pirmasis pagrindas grindžiamas gero administravimo ir proporcingumo principų pažeidimu, antrasis – jos teisės į gynybą pažeidimu, trečiasis – vienodo požiūrio principo pažeidimu, kiek tai susiję su baudos pradiniu dydžiu, ketvirtasis – pareigos motyvuoti nesilaikymu, o penktasis – vienodo požiūrio principo pažeidimu, kiek tai susiję su *Toshiba* atsakomybės lygio, palyginti su pažeidimo dalyviais iš Europos šalių, nustatymu.
- 6 Skundžiamu sprendimu Bendrasis Teismas atmetė šį ieškinį.

Šalių reikalavimai

- 7 Apeliaciniame skunde *Toshiba* Teisingumo Teismo prašo:
 - panaikinti skundžiamą sprendimą,
 - panaikinti ginčijamą sprendimą arba sumažinti jai skirtą baudą pagal SESV 261 straipsnį, arba grąžinti bylą Bendrajam Teismui nagrinėti iš naujo atsižvelgiant į Teisingumo Teismo sprendimą dėl teisės klausimų ir bet kuriuo atveju
 - priteisti iš Komisijos bylinėjimosi apeliacinėje ir pirmojoje instancijose išlaidas.
- 8 Komisija Teisingumo Teismo prašo:
 - atmesti apeliacinį skundą ir
 - priteisti iš *Toshiba* bylinėjimosi apeliacinėje instancijoje išlaidas.

Dėl apeliacinio skundo

- 9 Grįsdama apeliacinį skundą *Toshiba* nurodo tris pagrindus: pirmasis pagrindas grindžiamas jos teisės į gynybą pažeidimu, nes prieš priimant ginčijamą sprendimą nebuvo pateiktas naujas pranešimas apie kaltinimus, antrasis – vienodo požiūrio principo pažeidimu, kiek tai susiję su baudos pradiniu dydžiu, o trečiasis – vienodo požiūrio principo pažeidimu, kiek tai susiję su *Toshiba* atsakomybės lygio, palyginti su pažeidimo dalyviais iš Europos šalių, nustatymu.

Dėl pirmojo apeliacinio skundo pagrindo, grindžiamo teisės į gynybą pažeidimu, nes prieš priimant ginčijamą sprendimą nebuvo pateiktas naujas pranešimas apie kaltinimus

Šalių argumentai

- 10 Pirmuoju apeliacinio skundo pagrindu *Toshiba* kaltina Bendrąjį Teismą tuo, jog jis skundžiamo sprendimo 34–47 punktuose pripažino nepagrįsta jos ieškinio antrojo pagrindo pirmą dalį, kurioje ji teigė, kad paskelbus 2011 m. liepos 12 d. Bendrojo Teismo sprendimą *Toshiba / Komisija* (T-113/07, EU:T:2011:343) Komisija, prieš priimdama ginčijamą sprendimą, turėjo jai išsiųsti naują pranešimą apie kaltinimus ir kad išsiųsdama jai tik raštą, kuriame išdėstytos faktinės aplinkybės, Komisija pažeidė jos teisę į gynybą, visų pirma teisę būti išklaustyta.
- 11 *Toshiba* laikosi nuomonės, kad 2006 m. balandžio 20 d. pranešimas apie kaltinimus (toliau – 2006 m. pranešimas apie kaltinimus) susijęs tik su 2007 m. sprendimu. Taigi skundžiamo sprendimo 42 punkte Bendrasis Teismas neteisingai tvirtino, jog tai, kad ginčijamas sprendimas yra 2007 m. sprendimą iš dalies keičiantis sprendimas, reiškia, kad jo priėmimo procedūra „tęsiama procedūra, pasibaigusi 2007 m. sprendimo priėmimu“.
- 12 Kaip skundžiamo sprendimo 74 punkte dėl papildomo baudos dydžio skyrimo teisingai tvirtino Bendrasis Teismas, Komisija visų pirma turėjo pateikti *Toshiba* papildomos informacijos apie ketinimo užtikrinti atgrasomąjį baudos poveikį įgyvendinimo tvarką, kad ši galėtų veiksmingai pareikšti savo nuomonę. Tačiau šis tvirtinimas nesuderinamas su tame pačiame skundžiamo sprendimo punkte pateikta išvada, kad Komisija neturėjo jai išsiųsti naujo pranešimo apie kaltinimus, kuriame būtų nurodyta tokia informacija.
- 13 *Toshiba* tvirtina, jog kadangi raštas, kuriame išdėstytos faktinės aplinkybės, neturi ypatingo procedūrinio statuso, kaip skundžiamo sprendimo 75 punkte pažymėjo Bendrasis Teismas, ir pranešimas apie kaltinimus yra vienintelis procedūrinis mechanizmas, numatytas Sąjungos konkurencijos teisėje tam, kad jai būtų pateikta reikalinga informacija siekiant užtikrinti jai galimybę būti išklaustyta Komisijos, norint paisyti jos teisės būti išklaustyta dėl Komisijos ketinamos jai skirti baudos apskaičiavimo būdo nagrinėjamu atveju turėjo būti išsiųstas naujas pranešimas apie kaltinimus.
- 14 Komisija atsikerta, jog jeigu pirmasis apeliacinio skundo pagrindas turėtų būti suprantamas taip, kad bauda galėjo būti skirta tik įvykdžius naują procedūrą, apimančią pranešimo apie kaltinimus, kuriame būtų išdėstytos visos pažeidimą patvirtinančios faktinės aplinkybės, išsiuntimą, jis būtų nepriimtinas, nes nebuvo nurodytas Bendrajame Teisme.
- 15 Bet kuriuo atveju šis apeliacinio skundo pagrindas yra akivaizdžiai nepagrįstas.
- 16 Pirma, skundžiamo sprendimo 42 punkte Bendrasis Teismas teisingai pripažino, jog procedūra, per kurią buvo priimtas ginčijamas sprendimas, buvo tęsiama procedūra, pasibaigusi 2007 m. sprendimo priėmimu. Iš tiesų pagal suformuotą jurisprudenciją sprendimas tampa neteisėtas tik nuo to momento, kai buvo padarytas pažeidimas.

- 17 Be to, nors nagrinėjamu atveju Komisija išsiuntė raštą, kuriame išdėstytos faktinės aplinkybės, prieš priimdama ginčijamą sprendimą, ji neprivalėjo to daryti, nes suformuotoje Teisingumo Teismo jurisprudencijoje įtvirtintas reikalavimas informuoti įmones apie Komisijos ketinimą skirti baudą prieš priimant sprendimą jau buvo įvykdytas pateikus 2006 m. pranešimą apie kaltinimus.
- 18 Galiausiai, skundžiamo sprendimo 74 punkte padaryta teisės klaida. Iš tiesų jurisprudencija, kuria remiasi Bendrasis Teismas, susijusi tik su reikalavimu per administracinę procedūrą suteikti įmonei, dėl kurios atliekamas tyrimas, galimybę veiksmingai pareikšti nuomonę dėl nurodytų faktų ir aplinkybių tikrumo ir reikšmingumo ir dėl dokumentų, kuriais Komisija grindžia savo teiginį, kad buvo padarytas ESV sutartyje įtvirtintų konkurencijos taisyklių pažeidimas. Tačiau ši jurisprudencija nėra susijusi su baudos, skirtos konstatavus tokį pažeidimą, apskaičiavimu.

Teisingumo Teismo vertinimas

- 19 Iš pradžių reikia atmesti Komisijos pateiktą nepriimtinumą grindžiamą prieštaravimą.
- 20 Iš tiesų, kiek pirmuoju apeliacinio skundo pagrindu *Toshiba* iš esmės kaltina Bendrąją Teismą tuo, jog jis atmetė jos argumentus, kad Komisija negalėjo priimti ginčijamo sprendimo jai neišsiuntusi naujo pranešimo apie kaltinimus, ir, be kita ko, tvirtina, kad, priešingai, nei nusprendė Bendrasis Teismas, procedūra, per kurią priimtas ginčijamas sprendimas, nebuvo tęsiama procedūra, pasibaigusi 2007 m. sprendimo priėmimu, akivaizdu, kad tai nėra naujas pagrindas.
- 21 Dėl esmės skundžiamo sprendimo 40 ir 41 punktuose Bendrasis Teismas rėmėsi suformuotoje Teisingumo Teismo jurisprudencijoje įtvirtintu principu, pagal kurį siekdama paisyti įmonių teisės būti išklausytoms Komisija turi aiškiai pažymėti, jog spęs klausimą, ar įmonėms turi būti skirtos baudos, ir nurodyti baudos skyrimui galinčias daryti įtaką pagrindines faktines ir teises aplinkybes, pavyzdžiui, pažeidimo sunkumą ir trukmę, taip pat tai, ar tariamas pažeidimas buvo padarytas tyčia, ar dėl neatsargumo. Iš šios jurisprudencijos taip pat matyti, kad vis dėlto, jeigu Komisija nurodė faktines ir teises aplinkybes, kuriomis remsis skaičiuodama baudų dydį, ji neprivalo patikslinti, kaip kiekviena iš šių aplinkybių pasinaudos jį nustatydamą (žr., be kita ko, 2005 m. birželio 28 d. Sprendimo *Dansk Rørindustri ir kt. / Komisija*, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P–C-208/02 P ir C-213/02 P, EU:C:2005:408, 428 ir 437 punktus).
- 22 Skundžiamo sprendimo 42 punkte Bendrasis Teismas taip pat teisingai konstatavo, jog kadangi prieš priimant 2007 m. sprendimą buvo pateiktas 2006 m. pranešimas apie kaltinimus ir ginčijamame sprendime aiškiai numatyta, kad juo iš dalies keičiamas 2007 m. sprendimas, jo priėmimo procedūra tęsiama procedūra, pasibaigusi 2007 m. sprendimo priėmimu.
- 23 Remdamasis tuo, tame pačiame skundžiamo sprendimo punkte Bendrasis Teismas, nedarydamas teisės klaidos, galėjo prieiti prie išvados, kad siekiant patikrinti, ar vykstant procedūrai, pasibaigusiai ginčijamo sprendimo priėmimu, paisyta ieškovės teisės į gynybą, gali būti atsižvelgta į 2006 m. pranešimo apie kaltinimus turinį, jeigu šis turinys nebuvo užginčytas 2011 m. liepos 12 d. Bendrojo Teismo sprendimu *Toshiba / Komisija* (T-113/07, EU:T:2011:343).
- 24 Šiuo klausimu reikia priminti, kad priemonės panaikinimas nebūtinai daro poveikį parengiamiesiems aktams, nes tokios priemonės pakeitimo procedūra iš esmės gali vėl prasidėti būtent tada, kai įvykdomas neteisėtas veiksmas. Akto panaikinimas iš principo neturi įtakos jo parengiamosioms priemonėms, kurių buvo imtasi ankstesniame etape, nei šis pažeidimas buvo konstatuotas. Jeigu konstatuojama, kad panaikinimas neturi įtakos ankstesnių procedūrinių aktų galiojimui, Komisija vien dėl šio panaikinimo neprivalo atitinkamoms įmonėms išsiųsti naujo pranešimo apie kaltinimus (šiuo klausimu žr. 2002 m. spalio 15 d. Sprendimo *Limburgse Vinyl Maatschappij ir kt. / Komisija*, C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P–C-252/99 P ir C-254/99 P, EU:C:2002:582, 73–75, 80 ir 81 punktus).

- 25 Be to, skundžiamo sprendimo 43 ir 44 punktuose konstatavęs, kad 2006 m. pranešime apie kaltinimus buvo nurodytos faktinės ir teisinės aplinkybės dėl baudų dydžio apskaičiavimo, reikalaujamos to sprendimo 40 punkte nurodytoje jurisprudencijoje, ir minėto sprendimo 45 ir 46 punktuose konstatavęs, kad 2011 m. liepos 12 d. Bendrojo Teismo sprendime *Toshiba / Komisija* (T-113/07, EU:T:2011:343) nebuvo paneigtas tų aplinkybių tikrumas, svarba ar pagrįstumas (beje, *Toshiba* neginčijo išvadų dėl faktinių aplinkybių), Bendrasis Teismas, remdamasis tuo, skundžiamo sprendimo 47 punkte padarė teisingą išvadą, kad minėtas 2011 m. liepos 12 d. Bendrojo Teismo sprendimas nedraudžia atsižvelgti į minėtas aplinkybes tikrinant, ar paisyta *Toshiba* teisės į gynybą vykdant procedūrą, pasibaigusią ginčijamo sprendimo priėmimu.
- 26 Be to, kadangi 2011 m. liepos 12 d. Bendrojo Teismo sprendime *Toshiba / Komisija* (T-113/07, EU:T:2011:343) nustatytas pažeidimas padarytas priimant 2007 m. sprendimą, remiantis šio sprendimo 24 punkte nurodytoje jurisprudencijoje įtvirtintu principu 2007 m. sprendimo panaikinimas neturėjo įtakos jo parengiamųjų priemonių, kurių imtasi ankstesniame etape, nei šis pažeidimas buvo padarytas, galiojimui.
- 27 Taip pat reikia konstatuoti, jog atsakydamas į *Toshiba* argumentus, kad konstatuotas pažeidimas susijęs su esmine teisės klaida, neišvengiamai turinčia įtakos 2007 m. sprendimo parengiamųjų priemonių galiojimui, Bendrasis Teismas skundžiamo sprendimo 62 punkte konstatavo, kad *Toshiba* nepatikslino, kaip šios priemonės 2011 m. liepos 12 d. Bendrojo Teismo sprendimu *Toshiba / Komisija* (T-113/07, EU:T:2011:343) buvo pripažintos netinkamomis, ir skundžiamo sprendimo 63 punkte pridūrė, kad bet kuriuo atveju šiame 2011 m. liepos 12 d. sprendime pateikta Bendrojo Teismo kritika buvo susijusi ne su *Toshiba* padaryto pažeidimo faktinių aplinkybių nustatymu ir teisiniu vertinimu ar su veiksniais, į kuriuos turi būti atsižvelgta apskaičiuojant baudos dydį, nustatymu, bet tik su referencinių duomenų, kurie turėjo būti panaudoti atliekant tikslų apskaičiavimą, pasirinkimu, taigi su aplinkybe, kuri neprivalo būti nurodyta pranešime apie kaltinimus.
- 28 Iš to išplaukia, kad Bendrasis Teismas, naudodamasis savo išimtaine diskrecija vertinti faktines aplinkybes ir įrodymus, konstatavo, *Toshiba* nenurodžius jokio šių įrodymų iškraipymo, kad *Toshiba* neįrodė, jog 2007 m. sprendimo panaikinimas 2011 m. liepos 12 d. Bendrojo Teismo sprendimu *Toshiba / Komisija* (T-113/07, EU:T:2011:343) turėjo įtakos 2006 m. pranešimo apie kaltinimus galiojimui, ir kad, beje, taip nebuvo, nes konstatuotas pažeidimas nesusijęs su *Toshiba* pateiktais kaltinimais ir su veiksniais, į kuriuos turi būti atsižvelgta nustatant jai skirtinos baudos dydį.
- 29 Ši išvada, priešingai, nei teigia *Toshiba*, negali būti paneigta atsižvelgiant į iš skundžiamo sprendimo 71 punkte nurodytos jurisprudencijos išplaukiantį principą, kuriuo remdamasis to paties sprendimo 74 punkte Bendrasis Teismas padarė išvadą, jog išsiuntusi pranešimą apie kaltinimus Komisija turi atitinkamai įmonei pateikti papildomos informacijos apie ketinimo užtikrinti atgrasomąjį baudos poveikį įgyvendinimo tvarką, kad ši galėtų veiksmingai pareikšti savo nuomonę šiuo klausimu.
- 30 Reikia konstatuoti, kad toks principas neišplaukia iš Teisingumo Teismo jurisprudencijos, kurią skundžiamo sprendimo 71 punkte nurodė Bendrasis Teismas, t. y. jurisprudencijos, įtvirtintos 2004 m. sausio 7 d. Sprendimo *Aalborg Portland ir kt. / Komisija* (C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P ir C-219/00 P, EU:C:2004:6) 66 punkte, taip pat iš kitų Teisingumo Teismo sprendimų, nes šioje jurisprudencijoje Teisingumo Teismas tik primena principą, kad siekiant paisyti teisės į gynybą suinteresuotajai įmonei per administracinę procedūrą turi būti suteikta galimybė veiksmingai pareikšti nuomonę dėl nurodytų faktų ir aplinkybių tikrumo ir reikšmingumo, taip pat dėl dokumentų, kuriais Komisija grindžia savo teiginį, kad padarytas Sutarties pažeidimas.
- 31 Nors, kaip matyti iš to, kas išdėstyta, skundžiamo sprendimo 74 punkte padaryta teisės klaida, ji neturi įtakos skundžiamo sprendimo galiojimui, nes to sprendimo rezoliucinė dalis yra pakankamai pagrįsta kitais teisiniais motyvais (šiuo klausimu, be kita ko, žr. 2011 m. kovo 29 d. Sprendimo *ThyssenKrupp Nirosta / Komisija*, C-352/09 P, EU:C:2011:191, 136 punktą).

- 32 Iš tiesų, kaip matyti iš šio sprendimo ankstesnių punktų, Bendrasis Teismas, skundžiamo sprendimo 40–65 punktuose išdėstęs motyvus, teisingai nusprendė, kad nors Komisija neišsiuntė *Toshiba* naujo pranešimo apie kaltinimus, jos teisė į gynybą nebuvo pažeista.
- 33 Be to, galima priminti, kad nors tam tikromis aplinkybėmis, be kita ko, kai Komisija ketina taikyti naujas baudų apskaičiavimo gaires ir jeigu tai nereiškia, kad dėl to ji netinkamai užbėga už akių savo sprendimui dėl kaltinimų, gali būti pageidautina, kad Komisija pateiktų paaiškinimus, kaip ji ketina taikyti privalomus pažeidimo sunkumo ir trukmės kriterijus nustatydamą baudų dydį, teisė būti išklaustam neapima aspektų, susijusių su baudų dydžio nustatymo metodu (2005 m. birželio 28 d. Sprendimo *Dansk Rørindustri ir kt. / Komisija*, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P–C-208/02 P ir C-213/02 P, EU:C:2005:408, 438 ir 439 punktai).
- 34 Galiausiai, nors nagrinėjama atveju išsiųsdama raštą, kuriame išdėstytos faktinės aplinkybės, Komisija ketino pateikti *Toshiba* paaiškinimus dėl naujų jai skirtinos baudos dydžio nustatymo metodo aspektų, kurie, Komisijos nuomone, buvo reikalingi 2011 m. liepos 12 d. Bendrojo Teismo sprendimu *Toshiba / Komisija* (T-113/07, EU:T:2011:343) iš dalies panaikinus 2007 m. sprendimą, ir nors neginčijama, kad *Toshiba* galėjo dėl šių aspektų pareikšti nuomonę raštu ir per susitikimą, kaip patvirtina ginčijamas sprendimas, dėl šių aspektų, atsižvelgiant į jų pobūdį, pagal šio sprendimo 21 punkte nurodytą jurisprudenciją neturi būti pateiktas naujas pranešimas apie kaltinimus.
- 35 Atsižvelgiant į visa tai, kas išdėstyta, pirmąjį apeliacinio skundo pagrindą reikia atmesti.

Dėl antrojo apeliacinio skundo pagrindo, grindžiamo vienodo požiūrio principo pažeidimu, kiek tai susiję su pradinio baudos dydžio nustatymu

Šalių argumentai

- 36 Nurodydama antrąjį apeliacinio skundo pagrindą *Toshiba* tvirtina, jog Bendrasis Teismas, pripažindamas nepagrįstu jos ieškinio trečiąjį pagrindą, kurį pateikdama ji teigė, kad Komisija, siekdama įgyvendinti 2011 m. liepos 12 d. Sprendimą *Toshiba / Komisija* (T-113/07, EU:T:2011:343), turėjo apskaičiuoti jai skirtą baudą remdamasi 2003 m. TM T&D apyvarta, o ne šiai įmonei skirtos baudos pradiniu dydžiu, pažeidė vienodo požiūrio principą.
- 37 *Toshiba* primena, kad Komisijoje ir Bendrajame Teisme ji tvirtino, kad, viena vertus, jai skirtos baudos apskaičiavimo metodu pažeistas vienodo požiūrio principas, nes jį taikant neatspindėta individuali *Toshiba* reikšmė darant pažeidimą prieš įsteigiant TM T&D, kaip to Bendrasis Teismas reikalauja 2011 m. liepos 12 d. Sprendimo *Toshiba / Komisija* (T-113/07, EU:T:2011:343) 290 punkte, ir tai atitinka Europos įmonėms taikytą požiūrį. Kita vertus, ji teigė, kad Komisija turėjo jai skirtos baudos pradinį dydį apskaičiuoti remdamasi jos 2003 m. apyvarta, t. y. jai priskirti 35 % 2003 m. TM T&D apyvartos.
- 38 *Toshiba* tvirtina, kad skundžiamo sprendimo 115 punkte nenurodyta motyvų, nes savaime neginčytina aplinkybe, kad jai skirta bauda negalėjo būti apskaičiuota „laikantis lygiai tokios pačios tvarkos“ kaip apskaičiuojant baudą Europos įmonėms, negali būti paaiškinta, dėl ko *Toshiba* siūlytas metodas buvo ne toks tinkamas kaip Komisijos pasiūlytas metodas siekiant užtikrinti vienodą požiūrį į *Toshiba* ir Europos įmones.
- 39 Be to, aplinkybė, kuria skundžiamo sprendimo 116, 117 ir 123–125 punktuose rėmėsi Bendrasis Teismas atmesdamas *Toshiba* siūlytą baudos apskaičiavimo metodą, t. y. kad TM T&D buvo bendroji įmonė, visiškai atsakinga už SIDI gamybą ir pardavimą 2003 m., kuri buvo atskiras nuo jos akcininkų subjektas, nors ir neginčytina, šiomis aplinkybėmis neturi reikšmės.

- 40 TM T&D skirtos baudos pradinio dydžio naudojimas atspindi tik TM T&D reikšmę darant pažeidimą, kaip buvo konstatuota ginčijamo sprendimo 66 punkte ir skundžiamo sprendimo 128 punkte, ir jį Komisija teisingai naudojo apskaičiuodama bendrajai įmonei skirtiną baudą. Tačiau šis dydis neatspindi individualios *Toshiba* reikšmės už laikotarpį prieš įsteigiant šią bendrąją įmonę.
- 41 Priešingai, *Toshiba* skirtinos baudos pradinio dydžio nustatymas remiantis jos teorine 2003 m. apyvarta, lygia 35 % 2003 m. TM T&D apyvartos, būtų buvęs objektyvus kriterijus, tiksliai parodantis, kokią žalą padarė *Toshiba* ribojantys veiksmai prieš įsteigiant TM T&D.
- 42 Taikant tokį metodą būtų buvusios sudarytos sąlygos apskaičiuojant baudas vertinti *Toshiba* taip pat kaip Europos gamintojus. Iš tiesų, pirma, būtų buvusi apskaičiuota konkreti *Toshiba* apyvarta. Be to, pagal *Toshiba* užimamą rinkos dalį, apskaičiuotą remiantis šia apyvarta, ji būtų galėjusi būti priskirta prie vienos iš pradinių dydžių kategorijų, nustatytų 2007 m. sprendime, nagrinėjamu atveju – prie kategorijos, į kurią patenkančioms įmonėms skiriamas 9 mln. EUR pradinis dydis.
- 43 Tačiau naudojant Komisijos pasirinktą metodą netaikyta ši baudos apskaičiavimo metodika. Dėl to, kad buvo priskirta TM T&D skirtos baudos pradinio dydžio dalis, *Toshiba* buvo skirtas dirbtinis 10 863 199 EUR pradinis dydis, neatitinkantis nė vienos pradinių dydžių kategorijos, nustatytos 2007 m. sprendime.
- 44 *Toshiba* pasiūlytas apskaičiavimo metodas nebūtų labiau dirbtinis už Komisijos taikytą metodą. Apskaičiuojant *Toshiba* skirtinos baudos pradinį dydį bet kuriuo atveju turėjo būti taikoma speciali tvarka. Bendrasis Teismas, be kita ko, skundžiamo sprendimo 128 punkte nepaaiškino, dėl ko Komisijos metodas, kurį taikant suskaidytas TM T&D skirtos baudos pradinis dydis, yra mažiau dirbtinis negu *Toshiba* siūlomas metodas, kurį taikant suskaidoma TM T&D apyvarta.
- 45 Nors, kaip skundžiamo sprendimo 121 punkte nurodė Bendrasis Teismas, Komisija taikė 2011 m. liepos 12 d. Sprendime *Toshiba / Komisija* (T-113/07, EU:T:2011:343) Bendrojo Teismo nurodytą metodą kaip tinkamą alternatyvaus metodo, suderinamo su vienodo požiūrio principu, pavyzdį, tai nereiškia, kad šis metodas buvo tinkamesnis už *Toshiba* pasiūlytą metodą ir juo nepažeidžiamas minėtas principas. Be to, dėl aplinkybės, kad *Toshiba* iš pradžių siūlė taikyti kitą apskaičiavimo metodą, grindžiamą bendrajai įmonei nustatytu pradiniu dydžiu, toks metodas netampa teisėtas.
- 46 Komisija tvirtina, kad apeliaciniame skunde *Toshiba* siūloma metodika yra labiau dirbtinė nei taikyta ginčijamame sprendime, nes ją taikant jai dirbtinai priskiriama apyvarta už metus, kuriais ji neturėjo jokios apyvartos.
- 47 Bet kuriuo atveju, kadangi bendroji įmonė lygiomis dalimis priklausė kartu su *Mitsubishi*, bet kokia 2003 m. *Toshiba* „apyvarta“ SIDI srityje gali būti apskaičiuota tik jai priskiriant 50 % bendrosios įmonės apyvartos, sudarančios 176,61 mln. EUR, o tai atitinka šiek tiek didesnę nei 8 % rinkos dalį, o ne 123,6 mln. EUR apyvartą, sudarančią 35 % bendrosios įmonės apyvartos ir atitinkamą 5,6 % rinkos dalį, kaip teigia *Toshiba*.
- 48 Net jeigu Teisingumo Teismas turėtų konstatuoti, kad Komisija galėjo apskaičiuoti baudą *Toshiba* siūlomu būdu, tai neįrodytų, kad Komisija padarė teisės klaidą.
- 49 Iš tiesų diskusija susijusi ne su geriausiu galimu metodu, bet su metodu, taikyto ginčijamame sprendime, teisėtumu. Šiuo klausimu Komisija pažymi, kad šiuo metu *Toshiba* palaikomas metodas skiriasi nuo jos iš pradžių pasiūlyto metodo, kuriuo vadovaujantis pradinis bendrajai įmonei skirtos baudos dydis, apskaičiuotas remiantis jos 2003 m. apyvarta, turėjo būti padalytas lygiomis dalimis *Toshiba* ir *Mitsubishi*, ir nuo 2011 m. liepos 12 d. Sprendime *Toshiba / Komisija* (T-113/07, EU:T:2011:343) Bendrojo Teismo siūlyto metodo. Taigi negalima tvirtinti, kad šis metodas yra vienintelis, kurį galima taikyti nustatant *Toshiba* skirtiną baudą remiantis 2003 m. apyvarta.

- 50 Remdamasi tuo Komisija daro išvadą, jog Bendrasis Teismas nepadarė jokios teisės klaidos dėl to, kad jis nenukrypo nuo „skirtingų įmonių“ apyvartos palyginamumo principo, nes atitinkama įmonė, kuri 2003 m. turėjo apyvartos, gali būti tik bendroji įmonė.

Teisingumo Teismo vertinimas

- 51 Bendrasis Teismas, remdamasis, be kita ko, ginčijamo sprendimo 62 ir 66 konstatuojamosiomis dalimis, iš esmės dėl skundžiamo sprendimo 114–117 ir 123–125 punktuose išdėstytų motyvų teisingai nusprendė, jog remdamasi tuo, kad *Toshiba* nevykdė SĮDI pardavimo 2003 referenciniais metais, Komisija galėjo padaryti išvadą, kad būtų netinkama šiai įmonei skaičiuoti tariamą tų metų apyvartą dirbtinai suskaidant 2003 m. TM T&D apyvartą, nepaisydama aplinkybės, kad referenciniais metais ši bendroji įmonė veikė rinkoje kaip atskiras nuo savo akcininkų subjektas.
- 52 Iš tiesų aplinkybė, kad 2003 m. *Toshiba* neturėjo savo pačios apyvartos SĮDI sektoriuje, yra veiksnys, kuris objektyviai atskiria jos situaciją nuo kitų kartelyje dalyvavusių įmonių, visų pirma Europos įmonių, situacijos, ir iš to darytina išvada, kad jai skirta bauda turėjo būti apskaičiuota remiantis faktine 2003 m. TM T&D apyvarta, o ne tariama apyvarta, gauta suskaidžius TM T&D apyvartą.
- 53 Kaip skundžiamo sprendimo 125 punkte pažymėjo Bendrasis Teismas, jeigu būtų laikomasi *Toshiba* siūlomo požiūrio, tai iš tikrųjų reikštų, kad nepaisoma Komisijos pareikšto ketinimo apskaičiuojant baudų dydį remtis 2003 m. apyvarta.
- 54 *Toshiba* siūlomas apskaičiavimo metodas, kiek jį taikant reikėtų tariamą *Toshiba* apyvartą palyginti su realia Europos įmonių apyvarta, taip pat nesudarytų sąlygų nustatyti *Toshiba* ir *Mitsubishi* pradinį baudos dydį, kuris tinkamai atspindėtų jų reikšmę darant pažeidimą 2003 m., būtent bendrą reikšmę, kurią lėmė šių įmonių veiksmai per TM T&D, kaip ginčijamo sprendimo 66 konstatuojamojoje dalyje iš esmės nurodė Komisija.
- 55 Kaip savo išvados 102 punkte pažymėjo generalinis advokatas, taip pat abejotina, ar taikant šį alternatyvų metodą būtų galima labiau tiesiogiai naudoti 2003 m. TM T&D apyvartą ir būtų sukurtas tikslesnis vaizdas, kokią padėtį *Toshiba* užėmė rinkoje tais metais, nes naudojant šį metodą reikia atlikti du papildomus veiksmus, t. y. apskaičiuoti teorinę 2003 m. *Toshiba* apyvartą ir tuo remiantis nustatyti jos teorinę rinkos dalį tais metais.
- 56 Galiausiai, nors ginčijamame sprendime *Toshiba* skirtas pradinis baudos dydis, neatitinkantis nė vieno iš 2007 m. sprendime apibrėžtomis grupėms priskirtų pradinių dydžių, ši aplinkybė tėra pasekmė to, kad ginčijamame sprendime *Toshiba* skirtinas pradinis dydis buvo apskaičiuotas naudojant TM T&D skirto pradinio dydžio dalį. Kadangi *Toshiba* netvirtina, jog priskirdama TM T&D prie antrosios ginčijamame sprendime apibrėžtos grupės Komisija pažeidė vienodo požiūrio principą, ji negali tvirtinti, kad jai skirtas didesnis pradinis baudos dydis nei panašaus dydžio įmonėms.
- 57 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, reikia atmesti antrąjį apeliacinio skundo pagrindą.

Dėl trečiojo apeliacinio skundo pagrindo, grindžiamo vienodo požiūrio principo pažeidimu, kiek tai susiję su „Toshiba“ atsakomybės lygio, palyginti su kitais pažeidimo dalyviais iš Europos šalių, nustatymu

Šalių argumentai

- 58 Trečiuoju apeliacinio skundo pagrindu *Toshiba* kaltina Bendrąją Teismą, jog jis padarė teisės klaidą, kai skundžiamo sprendimo 141 ir 142 punkte nusprendė, kad Komisija nepažeidė vienodo požiūrio principo ginčijamame sprendime atmesdama jos prašymą jai skirti mažesnę baudą, nes jos atsakomybės už pažeidimą lygis yra mažesnis už kartelio dalyvių iš Europos šalių lygi.
- 59 *Toshiba* nuomone, iš jurisprudencijos išplaukia, jog išsiaiškinusi, kad egzistuoja kartelis, ir nustačiusi jos dalyvius Komisija, skirdama baudas, turi išnagrinėti kiekvienos įmonės santykinį dalyvavimo sunkumą ir pritaikyti sankciją prie individualaus elgesio ir atitinkamos įmonės dalyvavimo darant vieną tęstinį pažeidimą konkrečių ypatybių.
- 60 Skundžiamo sprendimo 142 punkte Bendrasis Teismas, remdamasis to sprendimo 141 punkte išdėstyto motyvu, kad bendrojo susitarimo įgyvendinimas buvo „privalomas indėlis“ į viso pažeidimo tikslus ir projektų paskirstymo Europos gamintojams „išankstinė sąlyga“, neteisingai nusprendė, jog *Toshiba* „indėlis darant pažeidimą yra panašus į Europos įmonių indėlį“, o tai reiškia, kad Komisija nepažeidė vienodo požiūrio principo.
- 61 Nagrinėjamu atveju akivaizdu, kad Japonijos įmonės *EEE* rinkoje nepadarė tokios pačios žalos kaip Europos gamintojai ir mažiau už juos prisidėjo darant bendrą pažeidimą, nes šie gamintojai žengė dar toliau ir slaptais veiksmais pasidalijo Europos projektus.
- 62 Komisija tvirtina, kad trečiasis apeliacinio skundo pagrindas yra nepriimtinas, nes jo neapima *Toshiba* pirmojoje instancijoje pateikti argumentai.
- 63 Iš tiesų šiuo pagrindu ginčijamas 2007 m. sprendime pateiktų išvadų dėl santykinio *Toshiba* padaryto pažeidimo sunkumo patvirtinimas ginčijamame sprendime. Nors šios išvados buvo ginčytos Bendrajame Teisme nurodant penktąjį ieškinio pagrindą byloje, kurioje priimtas skundžiamas sprendimas, jos nėra priskiriamos *Toshiba* argumentams, kaip ji pripažino pirmojoje instancijoje pateiktame dublike. Iš tikrųjų tame dublike *Toshiba* nebesirėmė savo argumentais dėl šio klausimo, susijusio su jos padaryto pažeidimo santykinio sunkumu.
- 64 Komisija papildomai teigia, kad trečiasis apeliacinio skundo pagrindas nepriimtinas, nes juo keliamos abejonės dėl klausimo, turinčio *res judicata* galią.
- 65 2011 m. liepos 12 d. Sprendime *Toshiba / Komisija* (T-113/07, EU:T:2011:343) Bendrasis Teismas savo vertinimą dėl *Toshiba* padaryto pažeidimo sunkumo susiejo su vieno tęstinio pažeidimo klausimu. Tačiau, kadangi dabar šis klausimas turi *res judicata* galią, jis negali būti ginčijamas šiame procese.
- 66 Galiausiai Komisija tvirtina, kad jeigu Teisingumo Teismas nuspręstų, jog trečiasis apeliacinio skundo pagrindas priimtinas, jį reikėtų atmesti kaip nepagrįstą. Šiuo klausimu Komisija remiasi iš jurisprudencijos išplaukiančiu principu, pagal kurį dėl aplinkybės, kad įmonė tiesiogiai nedalyvavo atliekant visus bendro kartelio veiksmus, ji negali būti atleista nuo atsakomybės už pažeidimą, jeigu įrodoma, kad ji neabejotinai turėjo žinoti, jog, pirma, slaptas susitarimas, kuriame ji dalyvavo, buvo bendro plano dalis ir, antra, šis bendras planas apėmė visas kartelio sudedamąsias dalis.

Teisingumo Teismo vertinimas

– *Dėl priimtinumų*

- 67 Reikia atmesti du Komisijos nurodytus nepriimtinumų grindžiamus prieštaravimus.
- 68 Pirma, kalbant apie argumentą, grindžiamą tuo, kad klausimas, dėl kurio pateiktas trečiasis apeliacinio skundo pagrindas, nebuvo keltas Bendrajame Teisme, reikia konstatuoti, jog jis iš tikrųjų buvo keltas. Iš tiesų nurodydama savo penktąjį ieškinio pagrindą *Toshiba* teigė, kad Komisija neatsižvelgė į jos tariamą indėlį į kartelį nustatydama baudą, ypač kai skaičiavo jai skirtingą pradinį dydį, ir taip buvo pažeistas vienodo požiūrio principas. Be to, Bendrajam Teismui pateiktame dublike *Toshiba* neatsisakė minėto penktojo ieškinio pagrindo.
- 69 Antra, dėl Komisijos prieštaravimo, susijusio su *res judicata* galios principu, reikia konstatuoti, jog jis grindžiamas prielaida, kad apeliaciniame skunde *Toshiba* ginčija vieno tęstinio pažeidimo egzistavimą.
- 70 Tačiau taip nėra, nes trečiasis ieškinio pagrindas pateiktas tik dėl atskiro klausimo, susijusio su *Toshiba* skirtos baudos dydžiu atsižvelgiant į pažeidimo, kuriuo ji kaltinama, sunkumą.
- 71 Pastarąjį klausimą, kuris yra susijęs ne su *Toshiba* atžvilgiu nustatyto vieno tęstinio pažeidimo egzistavimu, o su baudos dydžio nustatymu atsižvelgiant į pažeidimo, kuriuo ji kaltinama, sunkumą, Bendrasis Teismas konkrečiai išnagrinėto 2011 m. liepos 12 d. Sprendime *Toshiba / Komisija* (T-113/07, EU:T:2011:343).
- 72 Minėto sprendimo 258–261 punktuose Bendrasis Teismas pripažino nepagrįsta ketvirtojo *Toshiba* ieškinio pagrindo pirmą dalį, kurioje ji teigė, jog Komisija neatsižvelgė į aplinkybę, kad sunkumas, susijęs su jos dalyvavimu kartelyje, buvo mažesnis už Europos gamintojams inkriminuojamą sunkumą, nes *Toshiba* dalyvavo tik bendrajame susitarime ir juo buvo įsipareigojusi neteikti pasiūlymų dėl SIDI projektų Europoje, o Europos gamintojai taip pat dalyvavo EQ susitarime, kurio tikslas – pasidalyti šiuos projektus.
- 73 Be to, reikia pažymėti, kad dėl 2011 m. liepos 12 d. Bendrojo Teismo sprendimo *Toshiba / Komisija* (T-113/07, EU:T:2011:343) Teisingumo Teismui buvo paduotas apeliacinis skundas.
- 74 2013 m. gruodžio 19 d. Sprendimu *Siemens ir kt. / Komisija* (C-239/11 P, C-489/11 P ir C-498/11 P, nepaskelbtas Rink., EU:C:2013:866) atmetus šį apeliacinį skundą, 2011 m. liepos 12 d. Bendrojo Teismo sprendimas *Toshiba / Komisija* (T-113/07, EU:T:2011:343), būtent jo rezoliucinė dalis ir motyvai, kurie yra būtinas jo pagrindas, įgijo *res judicata* galią (šiuo klausimu žr. 2009 m. vasario 19 d. Sprendimo *Gorostiaga Atxalandabaso / Parlamentas*, C-308/07 P, EU:C:2009:103, 57 punktą).
- 75 Tiesa, kad dėl 2011 m. liepos 12 d. Bendrojo Teismo sprendimo *Toshiba / Komisija* (T-113/07, EU:T:2011:343) paduotame apeliaciniame skunde *Toshiba* neginčijo to sprendimo 258–262 punktų.
- 76 Tačiau pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 169 straipsnį apeliaciniame skunde reikalaujama visiškai arba iš dalies panaikinti Bendrojo Teismo sprendimą, koks jis yra šio sprendimo rezoliucinėje dalyje.
- 77 Remiantis tuo darytina išvada, kad dėl 2011 m. liepos 12 d. Bendrojo Teismo sprendimo *Toshiba / Komisija* (T-113/07, EU:T:2011:343) paduotame apeliaciniame skunde *Toshiba* negalėjo ginčyti to sprendimo 258–262 punktuose pateiktų motyvų nekeldama abejonių dėl jo rezoliucinės dalies, nes šioje dalyje Bendrasis Teismas panaikino jai skirtą baudą.

- 78 Negalima priekaištauti *Toshiba* dėl to, kad Teisingumo Teismui paduotame apeliaciniame skunde neginčijo minėtų motyvų, o jame ginčijo tik 2011 m. liepos 12 d. Bendrojo Teismo sprendimo *Toshiba / Komisija* (T-113/07, EU:T:2011:343) motyvus, susijusius su pažeidimu, kuriuo buvo kaltinta.
- 79 Iš tiesų nieko negalima priversti veikti prieš savo interesus siekiant apsaugoti savo procesines teises, įskaitant teisę paduoti apeliacinį skundą Teisingumo Teismui.
- 80 Taigi skundžiamo sprendimo 139–141 punktuose nagrinėdamas klausimą, ar *Toshiba* skirtinos baudos dydžio nustatymas atsižvelgiant į jai inkriminuojamą pažeidimo sunkumą, palyginti su Europos gamintojams nustatytu sunkumu, atitinka vienodo požiūrio principą, Bendrasis Teismas paisė 2011 m. liepos 12 d. Bendrojo Teismo sprendimo *Toshiba / Komisija* (T-113/07, EU:T:2011:343) *res judicata* galios.

– *Dėl esmės*

- 81 Skundžiamo sprendimo 141 ir 142 punktuose Bendrasis Teismas, nedarydamas teisės klaidos, nusprendė, jog dėl to, kad Japonijos įmonių dalyvavimas bendrajame susitarime buvo EQ susitarimo, kuriame dalyvavo tik Europos įmonės, veiksmingo įgyvendinimo „išankstinė sąlyga“ ir kad laikydamosi įsipareigojimų pagal bendrąjį susitarimą Japonijos bendrovės įnešė „privalomą indėlį“ į pažeidimo veikimą, darytina išvada, kad *Toshiba* indėlis darant pažeidimą yra panašus į Europos įmonių indėlį.
- 82 Be to, skundžiamo sprendimo 141 punkte Bendrasis Teismas rėmėsi 2011 m. liepos 12 d. Bendrojo Teismo sprendimo *Toshiba / Komisija* (T-113/07, EU:T:2011:343) 261 punktu, kuriame Bendrasis Teismas taip pat teisingai nusprendė, jog kadangi *Toshiba* pagal bendrąjį susitarimą įsipareigojo neveikti EEE rinkoje, jai buvo nenaudinga taip pat dalyvauti EQ susitarime, kurio tikslas – pasidalyti SIDI projektus EEE rinkoje. Aplinkybė, kad *Toshiba* nedalyvavo EQ susitarime, iš tiesų neturėjo reikšmės ir nebuvo jos pasirinkimo rezultatas.
- 83 Kitaip tariant, kaip savo išvados 134 punkte pažymėjo generalinis advokatas, Bendrasis Teismas teisingai nusprendė, jog tai, kad *Toshiba* nedalyvavo EQ susitarime, tėra jos dalyvavimo bendrajame susitarime pasekmė ir nereiškia, kad jos elgesys buvo ne toks sunkus kaip Europos gamintojų.
- 84 Tokiomis aplinkybėmis *Toshiba* negalėjo kaltinti Komisijos, jog ši nesumažino jai skirtos baudos dėl to, kad ji nedalyvavo EQ susitarime.
- 85 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, reikia konstatuoti, kad trečiasis apeliacinio skundo pagrindas yra nepagrįstas ir turi būti atmestas.
- 86 Taigi, kadangi nė vienas iš *Toshiba* nurodytų apeliacinio skundo pagrindų negali būti pripažintas pagrįstu, apeliacinis skundas turi būti atmestas.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 87 Pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 184 straipsnio 2 dalį, jeigu apeliacinis skundas yra nepagrįstas, bylinėjimosi išlaidų klausimą sprendžia Teisingumo Teismas. Pagal šio reglamento 138 straipsnio 1 dalį, taikomą apeliaciniame procese pagal jo 184 straipsnio 1 dalį, iš pralaimėjusios šalies priteisiamos bylinėjimosi išlaidos, jei laimėjusi šalis to reikalavo.
- 88 Kadangi Komisija reikalavo priteisti bylinėjimosi išlaidas ir *Toshiba* pralaimėjo bylą, iš jos priteisiamos bylinėjimosi išlaidos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (septintoji kolegija) nusprendžia:

- 1. Atmesti apeliacinį skundą.**
- 2. Priteisti iš *Toshiba Corp.* bylinėjimosi išlaidas.**

Parašai.